

УДК 338.45: 332.14

*Н. В. Кармазіна,
доцент кафедри обліку і аудиту, Академія муніципального управління*

ФОРМАЛІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ КАСКАДНИХ ФОРМ ПРОСТОРОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖРЕГІОНАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В МЕЖАХ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ ДЕРЖАВИ

*N. Karmazina,
associate professor of department of account and audit Academy of municipal management*

FORMALIZATION PATTERNS CASCADING FORMS OF SPATIAL ORGANIZATION OF INTER-REGIONAL COOPERATION WITHIN THE REAL SECTOR OF THE ECONOMY OF THE STATE

У статті обґрунтовано, що пріоритетом у сфері адміністративно-територіального поділу України є узгодження міжгалузевої діяльності в межах реального сектору регіональної економіки (РСРЕ) на засадах реалізації як комунітарного права, так і міжгалузевого співробітництва задля реалізації цілей макроекономічного регулювання розвитку промисловості у регіонах (MPP_{пр}). Запропоновано дві групи (типології), об'єднаних у каскади територіально суміжних та з відповідними фазовими траєкторіями промислового зростання РПК, які ідентифікуються в якості макроструктур: масштабної інваріантної спрямованості та бінарної спрямованості з інкорпоруванням до кластерного утворення. Введено додаткові класи різноманітних РПК до класифікації за схемою NUTS, розмежовані за: змістом цільової спрямованості; ієрархічними рівнями; видами виробничо-господарської діяльності при їх ущільненні компонування за рахунок реалізації міжгалузевої та міжрегіональної взаємодії. Запропоновано авторське визначення сутності та змісту процесів, що описують "MPP_{пр}".

The article proves that the priority in the field of administrative-territorial division of Ukraine is to coordinate inter-sectoral activities within the real sector of regional economy (RSRE) on the basis of implementation as comuntario rights and inter-sectoral cooperation to implement the goals of macroeconomic regulation of industrial development in the regions (MRD_{пр}). Proposed two groups (typologies), United in the cascades, the neighbouring and with the corresponding phase trajectories of industrial growth in RPK that are identified as mikrostruktur: scale invariant orientation and binary focus, with the incorporation to the cluster formation. Introduced additional classes variety RPK to the classification scheme NUTS, delimited by: content-targeted; hierarchical levels, types of industrial-economic activities at their seal layout due to the implementation of intersectoral and interregional interaction. The author suggests the definition of the essence and content of the processes describing "MRD_{пр}".

Ключові слова: регулятори, промисловість, розвиток, кластери, регіональний промисловий комплекс, функціонал, технологія, каскадні форми, макроекономічне регулювання, важелі, регіональні соціально-економічні системи.

Key words: regulators, industry, development, clusters, regional industrial complex, functional, technology, cascading forms, macroeconomic management, levers, regional socio-economic system.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ

Об'єктивними передумовами визначення сутності та змісту специфічної управлінської функції щодо макроекономічного регулювання розвитку промисловості в контексті формування регіональної економічної політики інноваційно-інформаційного типу виступають: структура неоднорідність просторового розвитку територій в природно-географічному, ресурсному, економічному, соціальному, екологічному, культурологічному, соціальному і суспільно-політичному аспектах. Однак, остання наразі нівелює результативність використання державних механізмів стратегічного управління, впровадження заходів стратегічного управління та коригування масштабів докладання зусиль із урахуванням економічних інтересів корелянтів регіонального управлін-

ня і особливостей функціонування РПК, реалізації макроекономічних процесів в їхніх межах.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Серед українських вчених, що вирішують багатогранні проблеми розвитку продуктивних сил і регіональної економіки, слід визнати дослідження таких науковців: О.М. Алімова, І.К. Бистрякова, В.М. Геєця, Б.М. Данилишина, М.І. Долішнього, В.Г. Прушківського, А.М. Федорищевої, В.Ю. Худолей, О.В. Царенко, С.М. Шкарлета та ін. Поряд із цим, у цих працях територіальний розподіл промисловості в регіонах, як правило, асоціюється з просторовим розміщенням реального сектору економіки у якості регіональних промислових комплексів (РПК), які функціонують у межах основних оди-

ниць адміністративно-територіального поділу країни із поширенням своїх специфічних функцій на суміжні регіони, які можна згрупувати за конститутивно-ключовими ознаками за класами, стосовно реалізації цільових завдань розвитку. Проте наведені у цих роботах обґрунтування та концептуальні підходи, на думку автора статті, є не достатньо об'єктивним із точки зору оцінювання результативності провадження макроекономічного регулювання розвитку промисловості в регіонах (МРР_{пр}) на засадах економіко-статистичного оцінювання структурно-динамічного зростання в межах РПК у цілому. Тому потребує подальших досліджень кількісно-якісні оцінки інноваційно-інформаційного, техніко-технологічного та структурно-функціонального розвитку та прогнозні свідчення, які стосуються параметрів ущільнення інформаційних, інституціональних, виробничо-господарських, ресурсно-функціональних і системно-універсальних зв'язків між РПК, інноваційної активності та їх здатності.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є удосконалення класифікації територій і регіональних економічних систем, яка, до п'яти визнаних за принципами NUTS рівнями порівняльного статистичного аналізу, залучає комунітарну схему функціонування двох класів, об'єднаних у каскадні форми реалізації міжгалузевої взаємодії між РПК (масштабної інваріантної та бінарної спрямованості), що розмежовані за змістом цільової спрямованості; ієрархічними рівнями; видами виробничо-господарської діяльності при ущільненні взаємозв'язків між суміжними РПК та реалізацію міжгалузевих заходів задля підвищення результативності МРР_{пр}. Запропоновано авторське визначення сутності та змісту процесів, що описують "МРР_{пр}".

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Зауважимо, що об'єктивізація результатів макроекономічного регулювання передбачає подальше удосконалення ієрархічності за одночасного використання принципів системного, синергетичного й програмно-цільового підходів до розмежування властивостей промисловості в регіонах України та здатності сучасних РПК щодо генерування системно-універсальних ознак до: а) організації міжгалузевої взаємодії за рахунок побудови кластерних утворень; б) радикального поліпшення когнітивно-інформаційних властивостей; в) макроекономічного регулювання стійкого розвитку як промисловості у цілому, так і кожного РПК, зокрема.

Поряд із наведеним визнаємо, що, оскільки, макроекономічні виміри регіональної економічної системи залежать від умов і термінів реалізації не лише базової регіональної стратегії регулювання розвитком промисловості, слід зважати і на зміст інструментарію, визнаного сучасним досвідом його використання в країнах ЄС за принципами NUTS, а також тлумачення зарубіжними економістами змісту [5] таких понять, як "локальна адміністративна одиниця", "регіон" та "макро-регіон" (однак саме перелік і структурно-динамічні виміри останніх для України так і залишилися не визначеними), за урахування якого і здійснювати ідентифікацію показників результативності реалізації цільових функціоналів макроекономічного регулювання цілеорієнтованого розвитку реального сектору регіональної економіки. Оскільки застосування досконалого термінологічного інструментарію дозволить: а) розкрити процедури формалізації й добору оптимізаційного складу заходів щодо термінового коригування рівнів регулювання; б) запровадити у практику в межах промислового виробництва у регіонах відповідний механізм управління для кожного РПК; в) генерувати позитивні структурно-функціональні зрушення і суспільні трансформації у споріднених/ суміжних/ взаємопов'язаних галузях.

У відповідності з зазначеним вище, надалі, автор, пропонує здійснити: 1) пошук оптимального співвідношення поділу/ перерозподілу та ущільнення інформаційних, інституціональних, виробничо-господарських, ресурсно-функціональних та системно-універсальних

зв'язків між регіональними промисловими комплексами, й функцій управління між різними рівнями; 2) добір задля застосування дієвих цільових функціоналів в контексті забезпечення стійкості та надійності функціонування РПК, а в їхніх межах — і окремих територіальних виробничих комплексів (ТВК) — їх надалі розмежовано нами за здатностями, спрямуванням взаємозв'язків у інвестиційній, інноваційній, технологічній та зовнішньо-економічній діяльності (ЗЕД) і наявними масштабами розвиненості стратегічного потенціалу; 3) формалізацію об'єктивних модельних вирішень задля визначення фазової траєкторії розвитку РПК (а за наслідками розбудови — каскадних форм просторової організації міжрегіональної взаємодії між сучасними РПК та кластерних утворень) у разі органічності процесу макроекономічного регулювання розвитку промисловості у регіонах (надалі за текстом — МРР_{пр}) в умовах нестабільного економічного середовища.

Визнаємо об'єктивним і наступне: Положеннями Закону України "Про стимулювання розвитку регіонів" [4] було визнано доцільність і вагомість залучення до регіональної економічної політики нормативно-правового, організаційно-економічного, фінансового та техніко-технологічного інструментарію цілеспрямованого впливу на результативність МРР_{пр} з метою інтенсифікації процесів її формування, нарощення та раціонального використання стратегічного потенціалу регіонів. Однак інтенсивність останніх, як відомо, може бути відмінною у різних за структурно-динамічними параметрами розвитку сучасних РПК. Тому автор статті визнає потребу у ідентифікації характеристик, функцій і здатностей певних секторів регіональних соціально-економічних систем, що обумовлено вже існуючою практикою класифікації територій, яка поширена, наразі, за використання системи економіко-статистичного аналізу NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes). Використовувана в країнах ЄС система класифікації регіональних соціально-економічних систем засвідчила об'єктивність і доцільність її застосування, за якими, зазвичай, обґрунтовується пріоритетність фінансового та інноваційного забезпечення функціонування найбільш "проблемних" із точки зору забезпечення результативності МРР_{пр}.

До зазначеного слід додати наступне: адаптація до базових положень регіональної економіки усталених принципів "Класифікації територій і регіональних соціально-економічних систем згідно положень NUTS" [6] убезпечили у даному дослідженні структурно-функціональну основу не лише для здійснення порівняльного статистичного аналізу структурно-динамічних і структурно-функціональних характеристик територіальних систем України (розмежованих, у відповідності до принципів NUTS за п'ятьма рівнями групування регіонів країн, що реалізують свої завдання в межах ЄС).

Слід вказати, що нагальним завданням, враховуючи специфічність функціонування національних РПК та нарощення суспільно-політичних загроз 2014 р., є формування та запровадження у практику господарювання двох нових класів кластерних утворень, формалізованих у вигляді каскадних форм організації міжрегіональної і відповідно міжгалузевої взаємодії сучасних РПК. Зазначимо, що їхнє групування двома класами нами формалізовано з урахуванням: а) паритетності їх інноваційно-інформаційного, техніко-технологічного, зовнішньоекономічного та системно-універсального й ресурсно-функціонального взаємозв'язку; б) щільності поєднання сукупних потенціалів (репрезентованих у вигляді стратегічного потенціалу кожного РПК) і когнітивно-інформаційних здатностей в межах прогресивних, на думку автора макроекономічних конструкцій РПК — бінарної або масштабної інваріантної спрямованості. Відтак, їх ідентифіковано автором статті у вигляді двох каскадів РПК: 1) масштабної інваріантної спрямованості каскадів РПК; 2) бінарної спрямованості каскадів РПК.

Визначення структуризації більшої мірою реструктуризації регіональної економіки в межах держави та взаємозалежностей між елементарними РПК (залучених

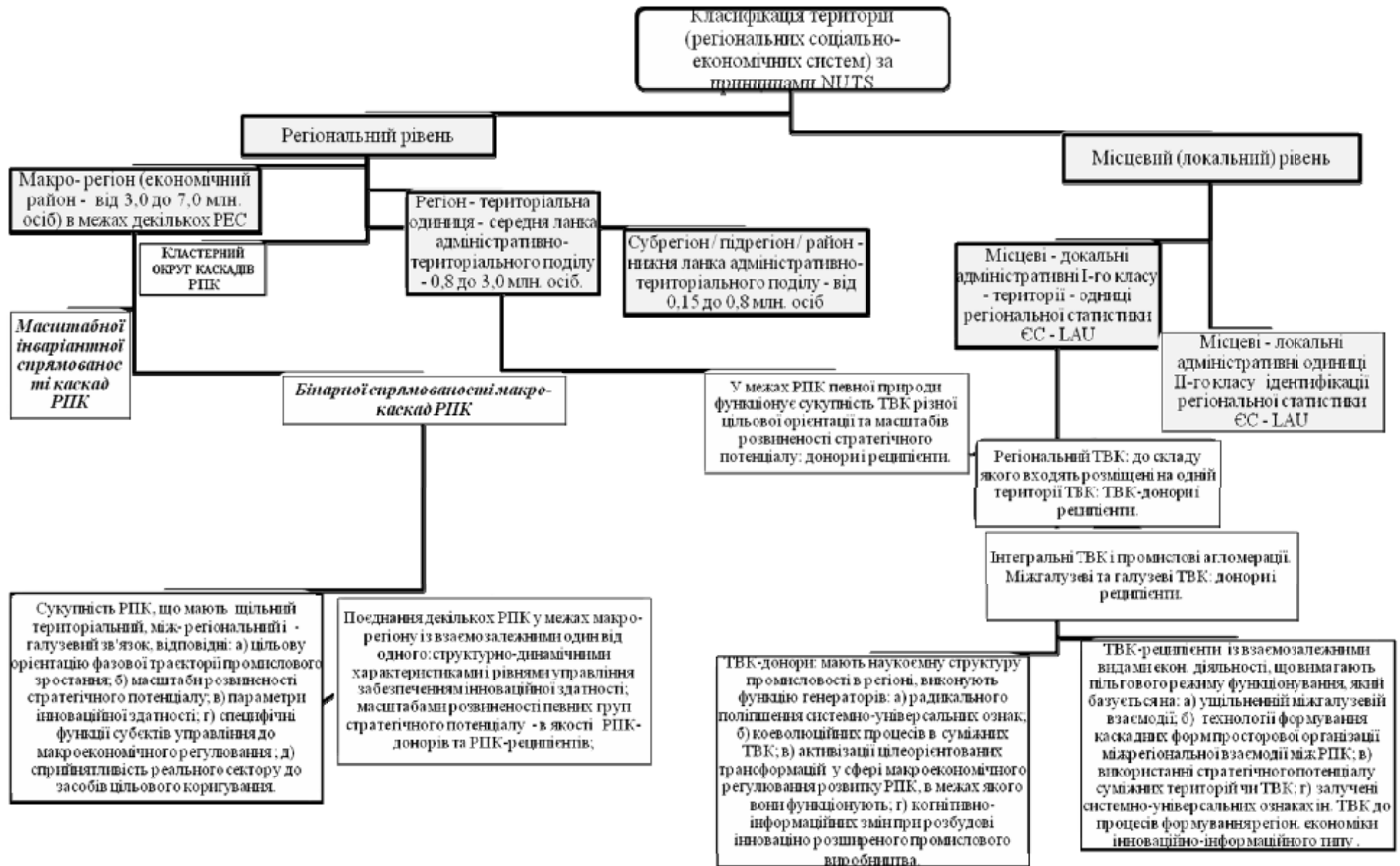

Рис. 1. Удосконалення усталеної системи класифікації території і регіональних соціально-економічних систем за принципами Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes

Джерело: авторська розробка з урахуванням підтверджень, приведених у роботі [5].

для розбудови певного типу спрямованості реалізації до цільового каскаду певної природи) нами виконано у врахуванням вже усталеного розмежування регіональних соціально-економічних систем за п'ятьма взаємопов'язаними регіонами/ макрорайонами тощо.

Репрезентацію архітектури просторового територіального розвитку національної економіки із врахуванням різноспрямованості регіональних процесів забезпечення сталого розвитку кожного регіону здійснено на рис. 1. Зазначене дозволяє визначити елементарних склад територій — регіональних соціально-економічних систем, економіко-статистичний аналіз яких буде ґрунтуватися як на усталених європейських підходах, так і розроблених і обґрунтованих автором, надалі, принципах ґрунтування сучасних РПК до певної природи каскадних утворень.

Вважаємо, що обґрунтування доцільності запровадження у практику двох класів каскадних утворень, надалі, слід провадити, по-перше, за використання положень сучасної — постнеокласичної парадигми, які враховують доміанти структурно-інформаційної теорії надійності систем та розбудови нерівноважних дисипативних систем (викладено у праці [9]).

По-друге, здійснювати дослідження закономірностей реалізації процесів макроекономічного регулювання розвитку промисловості в регіонах держави з урахуванням інструментарію, розробленого в межах когнітивної парадигми розвитку фундаментальної науки (їх обґрунтовано та деталізовано у наукових працях [3; 10]), яка засвідчує об'єктивність і можливість використання технології формування каскадних форм просторової організації міжрегіональної взаємодії між сучасними РПК.

При цьому, як визнано автором статті, імовірність сформувати десять специфічних каскадів (їхню сутність і зміст репрезентовано у роботах [7]), підтверджено також і розробками науковців ДУ "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України" — викладено й обґрунтовано у монографії [1]. Їхня формалізація створених за результатами поєднання декількох РПК у єдину макроструктуру, вважаємо, слід проводити з урахуванням вже усталеного досвіду реалізації комунітарної політики в країнах ЄС (його наведено та обґрунтовано у законодавчому документі [8]).

Однак, наразі, враховуючи складну суспільно-політичну та економічну ситуацію в Україні, їхнє розмежування запропоновано здійснювати з урахуванням сучасних умов ринкової економіки та ресурсних обмежень, які існують в державі. Тобто, вважаємо, що слід визнати таке, що:

- ринкові міжгалузеві та між- суб'єктні відносини самі по собі не забезпечують оптимального розподілу виробництва та раціональне розміщення продуктивних сил;

- промислова політика у регіонах та стратегічний інструментарій макроекономічного регулювання розвитку промисловості у регіонах не може: підмінити вже визнані ключові положення глобальних економічних змін та доцільність запровадження комунітарних інтеграційних об'єднань, запобігти/ компенсувати недоліки і помилки національної структурної та регіональної промислової політики (РПП). При цьому сама РПП є частиною структурної, РПП та адміністративно-територіальної політики, що визначає її оптимальні характеристики, а також середньо- і довгостроковий характер.

Проте звернемо увагу і на наступне: природа реалізації технології формування каскадних форм просторової організації міжрегіональної взаємодії між сучасними РПК повинна мати чітку цільову орієнтацію та установку до макроекономічного регулювання розвитку промисловості та розбудови за використання комунітарних принципів (за паритетом провадження виробничо-господарської, техніко-технологічної та зовнішньоекономічної діяльності в межах реального сектору регіональної економіки) з урахуванням наявних резервів і можливостей до стійкого розвитку певної сукупності регіонів держави при формалізації нових форм те-

риторіальної організації промислового виробництва та стратегічного управління. Однак звернемося до сучасного досвіду, що наведено на рисунку 1 — усталені NUTS п'ять класів не відповідають специфічності адміністративно-територіальному поділу України. Оскільки пріоритетом у цій сфері є узгодження міжгалузевої діяльності в межах РСРЕ, то його запропоновано здійснювати на засадах реалізації як комунітарного права, так і міжгалузевого співробітництва задля реалізації цільової макроекономічного регулювання розвитку промисловості у регіонах. Автор вважає за доцільне визнати таке: оскільки, у цій роботі запропоновано дві групи (типології), об'єднаних у каскади територіально суміжних та з відповідними фазовими траєкторіями промислового зростання РПК ідентифікувати як макроструктури, тобто: а) масштабної інваріантної спрямованості; б) бінарної спрямованості. Нагальним завданням стає визначення принципів інтеграції РПК до певної з типів макроструктур чи багаторівневого об'єднання, які можна інкорпорувати до кластерного утворення.

Слід визнати об'єктивним і наступне твердження: залучення до базових положень теорії розвитку продуктивних сил і регіональної економіки принципів NUTS уможливить врахування сучасних вимог до раціональності розміщення виробництв при суттєвому реформуванні/ оновленні адміністративно-територіального устрою нашої держави. Так, наприклад, можна шляхом об'єднання менших РЕС сформувати крупні адміністративно-територіальні одиниці, у відповідності до визначеної класифікацією NUTS-1, у якості макрорегіону (окремі країни ЄС мають один рівень, а саме: NUTS-1 — це Данія, Ірландія, Люксембург, до складу РЕС входить лише 10 макрорегіонів). Принциповим, на думку автора, у цьому випадку є те, що для РСРЕ України, який функціонує у межах певного макрорегіону (одиниці), можна застосовувати однакові цільові функціонали макроекономічного регулювання та коригування фазової траєкторії промисловості в контексті забезпечення високої результативності МРР_{пр}. У цій відповідності підтвердимо, що найбільш пріоритетні напрями реалізації РПП у реальному секторі України як за макрорегіонами, кластерними утвореннями й каскадними формами РПК, так і за локальними одиницями й районами, за якими можна об'єктивувати: конститутивно-ключові цілі та завдання у сфері МРР_{пр}; перелік базових принципів раціоналізації фінансування проектів і цільових програм згідно з приведеними нижче критеріями щодо сприяння реалізації промислової політики у регіонах:

- структурній перебудові функціонування РПК (до числа відсталих віднесемо ті РПК, що згідно з класифікацією NUTS-2, матимуть ВРП на душу населення менше ніж 75,0% середнього показника по Україні). При цьому їхній перелік можна / слід переглядати кожні п'ять років;

- структурній перебудові та розвитку депресивних і прикордонних РПК (до їхнього числа, згідно з приведеною на рисунку 1 п'ятирівневої класифікації, віднести ті, що ідентифіковано за рівнем NUTS-3, які з тих чи інших причин перебувають у занепаді). Це встановити, наприклад, за рівнем безробіття, який протягом трьох років перевищує середні показники по Україні та скорочення кількості робочих місць протягом трьох років.

Поряд із приведеним зазначено, що ідентифікація за односпрямованими ознаками до сталого розвитку каскадної форми РПК можна визнати лише обмежену сукупність виробничо-економічних систем, що існує, наприклад, в Луганській, Донецькій та Дніпропетровській обл.: їхні фазові траєкторії є, майже, ідентичними при достатній відповідності масштабів розвиненості СП і сприйнятливості динамічних зв'язків галузей до коригування, що стосується специфічних регуляторів і важелів впливу на результативність МРР_{пр} в Україні. Автор пропонує наступне групування: а) РПК із визначеними структурно-динамічними характеристиками (існують в межах окремого макрорегіону) як взаємозалежної сукупності РПК, до складу якої залучено як РПК-донори, так і РПК-реципієнти; б) ТВК в межах певного регіону — як поєднання підприємств, для яких територі-

альна спільність та взаємозалежність компонент, формалізується за наслідками реалізації функції з міжгалузевої та міжрегіональної взаємодії. Саме остання і стає ключовим фактором підвищення результативності МРР_{ПР} за рахунок: ущільнення логістичних зв'язків (у т. ч. і організаційних та комунікаційних); стабільності виробничого процесу; скорочення витрат/ втрат та раціонального використання резервів і можливостей; генерування умов для раціоналізації їхнього перерозподілу. Оскільки система функціонування ТВК, як і РПК — є ієрархічною (підтверджено у праці [7]), то нами визнано існування і наступної закономірності: одночасне існування декількох ТВК на певній території породжує усталені взаємозв'язки і взаємозалежності, зумовлені спільним використанням сировинно-ресурсної бази території, групи системно-універсальних потенціалів і промислової інфраструктури. Звідси і створюються/ генеруються умови, за яких стає більш результативною діяльність ТВК- реципієнтів за рахунок централізації, активізації, ПЗ і підвищення ЕЕ виробництв, розташованих у межах більш прогресивних ТВК — тобто, ТВК-донорів. Таким чином, можна ідентифікувати властивості до ущільнення міжгалузевої та міжрегіональної взаємодії і спрямованість виробничо-господарської діяльності регіональних ТВК як організаційно-економічної основи функціонування РСРЕ. Враховуючи тенденцію до: а) поєднання декількох РПК у певного формату каскаду; б) вдосконалення старих і формування нових структурно-логічних зв'язків як в межах РПК, так і у межах специфічного типу (інтегральних, міжгалузевих, галузевих) ТВК.

Тоді, доцільним вбачається виробити результативний комплекс заходів різної природи (зокрема, нормативно-правових і організаційно-економічних; оптимізації структур управління і комунікаційної; інформаційно-методичних; техніко-технологічних) із цілеорієнтованого макроекономічного регулювання. Оскільки, формалізовані ТВК поряд із функціональними РПК із різними масштабами і різновидами економічної діяльності зарекомендували себе як ефективна форма розміщення продуктивних сил, спеціалізації і пропорційного розвитку РСРЕ. Тому до класифікації за схемою NUTS автором і введено додаткові класи різноманітних РПК, розмежованих за: змістом цільової спрямованості; ієрархічними рівнями; видами виробничо-господарської діяльності. Підтвердимо, що їхнє ущільнене компонування за рахунок взаємозв'язаних логістичними і комунікаційними зв'язками закономірностями реалізації міжгалузевої взаємодії (шляхом активізації когнітивно-інформаційних процесів в межах промислових центрів і агломерацій у разі дотримання ними комунітарних принципів міжгалузевої та міжрегіональної взаємодії) сприятиме цілеорієнтованому реформуванню структурних елементів як базових видів економічної діяльності і виробництв міжгалузевого та міжрегіонального значення, так і новостворених видів соціальної практики. Загалом поширення і трансляція взаємовідносин, залучення до розвитку базових галузей макроекономічних регуляторів забезпечення функціонування наукоємних секторів уможливує раціоналізацію ресурсовикористання, генерування ознак сталого розвитку мікрорегіонів, територіальних одиниць і районів в контексті їхнього збалансованого зростання.

Таким чином, приведені на рисунку 1 класи і групи індустріальних комплексів в РЕС об'єктивно реконструюватимуть спрямування і коригування існуючих інституційних, інноваційно-інвестиційних, техніко-технологічних і виробничо-господарських зв'язків сучасної регіональної інфраструктури в контексті результативності МРР_{ПР}. Тоді, як видно з рисунка 1, засоби реалізації й об'єкти локалізації зусиль РПП, зокрема, у сфері макроекономічного регулювання слід визначати диференційовано за наслідками декомпозиції структурно-функціональної спрямованості РСРЕ нашої держави, тобто, як у регіональному, так і техніко-технологічному, нормативно-правовому і виробничо-економічному аспектах у контексті інтенсифікації радикальних зрушень у виробничо-господарській та інноваційно-інвестиційній

діяльності РЕС. При цьому провідним та триєдиним принципом, на думку автора, слід визнати нагальну перебудову системи організації управління в реальному секторі регіональної економіки (РСР) і, відповідно, наступне:

— по-перше, поступове зменшення соціально-економічної нерівності розвитку РЕС, як засвідчено положеннями Концепції Державної РПП [4];

— по-друге, генерування процесів збалансованого соціально-економічного розвитку України та РСЕС з урахуванням імовірності розбудови нових форм — каскадів РПК або їхніх кластерних форм — підтверджено у праці [2];

— по-третє, розмежування функцій макроекономічного регулювання розвитку за кожним суб'єктом управління промисловістю, РПК та в межах ідентифікованих як донорів, так і реципієнтів РПК в межах специфічних каскадів РПК. Зокрема у формі, за якою узгоджуватимуться інтереси, потреби і вимоги РПП у разі запровадження комунітарних засобів регулювання міжрегіональних і міжгалузевих відносин. Що стосується останнього — стає імовірним генерування та коеволюційних розвиток ітераційного контексту реалізації РПП на основі доктрин комунітарного права [1;3]. Поєднання діяльності РПК за використанням приведених принципів убезпечить врахування територіальної специфіки функціонування РСРЕ України та масштабів СП кожного РПК — це підтверджено положеннями державних доктрин [6; 8] і обґрунтуваннями, приведеними у роботі [5]).

При цьому із набуттям Україною незалежності більшість сучасних РПК стали прикордонними, звідси, і прикладний інструментарій реалізації РПП, слід скоректувати на процеси активізації внутрішніх джерел зростання з урахуванням прикордонного статусу, логістичних і комунікаційних зв'язків РЕС. У цій відповідності, здійснимо узагальнення теоретико-концептуальних викладок щодо залучення до стратегічного МРР_{ПР} певних цільових функцій із деталізацією їхнього змісту (табл. 2). Звідси: розробку методології МРР_{ПР} будуватимемо за використання кількісно-якісних методичних підходів до ідентифікації параметрів ущільнення регіонального взаємозв'язку і методів високого математичного рівня для формалізації задачі цілеорієнтованого управління: за використання методів опису якісної поведінки складних систем — сформуємо філософсько-економічне визначення процесів активізації і введення алокаційних технологій МРР_{ПР} адаптивного типу — це засвідчено і адекватно формування та реалізації вихідних положень методології економічних досліджень М.П. Войнаренка [2]). Крім цього, нагальним завданням є отримання досвіду і практики з: врахування однозначності дефініційного визначення детермінанти сталого розвитку; ґрунтовної деталізації та пізнанні змісту процедур із цілеорієнтованого управління; ідентифікації розбіжностей між явищами, що генерують процеси макроекономічного регулювання розвитку у регіонах. Це дозволить уточнити сутність і зміст категорії МРР_{ПР} у теорії розвитку продуктивних сил і регіональної економіки.

Відтак, можна запропонувати авторське визначення сутності та змісту процесів, що описують "МРР_{ПР}": це діяльність суб'єктів регіонального та місцевого управління за урахування пріоритетів, визначених у доктринальних документах і планах соціально-економічного розвитку, із результативної реалізації простору шести парних цільових функціоналів (трьох пар) щодо: планування і прогнозування; контролювання і мотивування; реформування і модернізації; коригування і структурної оптимізації; діагностики і аналізу; ресурсно-функціонального та інформаційно-методичного забезпечення.

У відповідності до обґрунтувань, наведених у таблиці 1 маємо можливість ідентифікувати специфічні засоби регулювання задля забезпечення результативності застосування технології формування каскадних форм просторової організації міжрегіональної взаємодії між сучасними РПК. Звідси сутність та зміст технології формування каскадних форм просторової організації

міжрегіональної взаємодії між сучасними РПК буде визначитися результативністю застосування засобів, локалізованих в межах стратегічного потенціалу бінарних та масштабної інваріантної спрямованості каскадів РПК, а саме: ресурси: планування і прогнозування; реформування і модернізації; резерви: контролювання і мотивування коригування і структурної оптимізації; ресурсно-функціонального та інформаційно-методичного забезпечення; можливості: діагностики і аналізу; ресурсно-функціонального та інформаційно-методичного забезпечення.

Зауважимо, що наведене дозволяє констатувати: кількісним виміром цих процесів є зміни макроекономічних показників розвитку промислового виробництва в межах РЕС, що відбуваються в певний період часу — їх можна передбачити на певний період упередження.

ВИСНОВОК

Таким чином, автор визнає, що реалізація виробничо-господарських і техніко-технологічних процесів у сфері макроекономічного регулювання стає пріоритетним напрямом збалансованого розвитку виробництва на регіональному рівні. У відповідності до наведеного слід визнати нагальну потребу у: 1) реалізації базових/ опорних/ цільових функцій управління РПК на засадах розбудови нових форм у формі каскадів РПК та кластерних утворень каскадів; 2) використання положень теорії стратегічного управління до функціоналів коригування і регулювання макроекономічних процесів регулювання шляхом реструктуризації галузевої структури РПК через сукупність окремих регіонів шляхом ущільнення інформаційних, інституціональних, виробничо-господарських, ресурсно-функціональних та системно-універсальних зв'язків між регіональними промисловими комплексами та забезпечення агрегованого розвитку регіональних економічних систем.

Література:

1. Алімов О.М. Економічний розвиток України: інституціональне та ресурсне забезпечення: монографія [Текст] / Алімов О.М., Даниленко А.І., Микитенко В.В., Трегобчук В.М. та ін. / Під ред. акад. НАНУ С.І. Пиріжкова, акад. УААН В.М. Трегобчука. — К: Об'єднаний ін-т економіки НАН України, 2005. — 540 с.
2. Войнаренко М.П. Кластери в інституційній економіці: монографія [Текст] / М.П. Войнаренко. — Хмельницький: ХНУ МОИмолодьспорту України, ТОВ "Триада-М", 2011. — 502 с.
3. Долішній М.І. Регіональна політика України: наукові основи, методи, механізми: монографія [Текст] / М.І. Долішній. — Львів: 2001. — 342 с.
4. Закон України "Про стимулювання розвитку регіонів" від 08.09.2005 р. за № 2850-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВРУ). — К.: Вид-во ВРУ, 2005. — № 51, ст. 548.
5. Конкурентоспроможність регіонів України: стан і проблеми [Текст] / Матеріали до круглого столу, м. Київ, 2008. — К.: Вид-во Український Центр економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова та SIDA, 2011. — 62 с.
6. Directive 2010/35/EU of the European Parliament and of the Council of 16 June 2010 on transportable pressure equipment and repealing Council Directives 76/767/EEC, 84/525/EEC, 84/526/EEC, 84/527/EEC and 1999/36/EC (Text with EEA relevance) [Text] // Official Journal. — L.: 165. — 30.06.2010. — P. 1—18.
7. Macro-economic and Macro-sociology theory [Text] // Ed. By S. N. Eisenstadt. — L.: Pan Books, 1995. — 355 p.
8. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.03.2013 р. №157-р "Про затвердження плану заходів щодо виконання у 2013 році Загальнодержавної програ-

Таблиця 1. Система залучення компонент до стратегічного МРППР певних цільових функцій із деталізацією їхнього змісту

Функціонали	Функції об'єктно- й програмноцільової дії			Функції інституціональної природи		
	планування і прогнозування;	реформування і модернізації;	діагностики і аналізу;	контролювання і мотивування;	коригування і структурної оптимізації;	ресурсно-функціонального та інформаційно-методичного забезпечення
Стратегічний потенціал						
Ресурси	X	X				
Резерви				X	X	X
Можливості			X			X

Джерело: складено та запропоновано автором.

ми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/rada/show/157-2013-%D1%80/print>

9. Худолей В.Ю. Методологічні основи реалізації технологій управління забезпеченням енергоефективності функціонування регіональних промислових комплексів [Текст] / В.Ю. Худолей // Соц.-ек. розвиток регіонів контексті сучасних процесів міжнародної інтеграції. — Херсон, ХНТУ МОНМС України, Вид-во ІІІ Вишемирський В.С., 2011. — С. 168—175.

10. Царенко О.В. Конкурентні переваги легкої промисловості регіонів України: методологія формування, теорія та практика: монографія [Текст] / О.В. Царенко. — Донецьк: ТОВ "Юго-Восток, Лтд", 2009. — 504 с.

References:

1. Alimov, A. M. Danilenko, A. I. Mykytenko, V.V. Tregobchuk, S. M. (2005), Ekonomichnyj rozvytok Ukrainy: instyutsional'ne ta resursne zabezpechennia [Economic development of Ukraine: institutional and resource support], Institute of Economics of NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
2. Voinarenko, M. P. (2011), Klasteri v instyutsijnij ekonomitsi [Clusters in institutional Economics], LTD "Triada-M", Khmelnytsky, Ukraine.
3. Dolishniy, M. I. (1998), Rehional'na polityka Ukrainy: naukovi osnovy, metody, mekhanizmy [Regional policy of Ukraine: scientific principles, methods, mechanisms], L'viv, Ukraine.
4. Zakon Ukrainy "Pro stymuliuvannia rozvytku rehioniv" [The law of Ukraine "On stimulation of development of regions"] (2005), Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR), Kyiv, Ukraine.
5. "Competitiveness of the regions of Ukraine: state and problems" (2008), Materialy do kruhloho stolu [Materials of the round table], Ukrainian Centre for economic and political studies named O. Razumkov and SIDA, Kyiv, Ukraine.
6. Directive 2010/35/EU of the European Parliament and of the Council on transportable pressure equipment and repealing Council Directives 76/767/EEC, 84/525/EEC, 84/526/EEC, 84/527/EEC and 1999/36/EC", 2010, [Text with EEA relevance], Official Journal, London, UK.
7. Eisenstadt, Ed. by S. N. (1995), Macro-economic and Macro-sociology theory, Pan Books, London, UK.
8. "About claim of plan of measures on implementation in 2013 years of the National program of adaptation of legislation of Ukraine to the legislation of European Union", (2013), Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR) [Online], vol. 157, available at: <http://zakon.rada.gov.ua> (Accessed 4 Aug 2014).
9. Khudoley, V. U. (2011), "Methodological bases of realization of technologies of management providing of energieffectivite of functioning of regional industrial complexes", Zbirnyk naukovykh prats' [Socio-economic development of the regions in the context of international integration], KhNTU DESYS of Ukraine, PP Vyshemyrs'kyj V. S., Kherson, Ukraine, pp. 168—175.
10. Tsarenko, O.V. (2009), Konkurentni perevahy lehkoi promyslovosti rehioniv Ukrainy: metodolohiia formuvannia, teoriia ta praktyka [Competitive edges of light industry of regions of Ukraine: forming methodology, theory and practice], LTD. "Yugo-vostok, Ltd", Donetsk, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 06.08.2014 р.